

Név: .....

NEPTUN kód: ..... ÜLŐHELY sorszám.....

PONTSZÁM: Σ25p / p

1. példa (elméleti kérdések) (5p=5 × 1pont, tökéletesen jó válasz ér 1-1 pontot)

1.1) Mit jelent az ún. **ideális közeg**? Sorolja fel a **valós közeggel összehasonlításban** az **ideális közeget jellemző** legfontosabb sajátosságokat!

VALÓS KÖZEG	IDEÁLIS KÖZEG

1.2) Mi annak az **anyagjellemzőnek** a neve, jele és mértékegysége, amely a newtoni folyadékokban a deformációsebesség és a csúsztatófeszültség közötti arányossági tényező?

1.3) Egészítse ki az alábbi kifejezést a **nyomásgradiens vektor komponenseivel** !

$$\text{grad } p = \quad \cdot \underline{i} + \quad \cdot \underline{j} + \quad \cdot \underline{k}$$

1.4) Definiálja az alábbi **áramlástan** fogalmat !

PÁLYA:

1.5) Egészítse ki a **folytonosság (kontinuitás) tételének alábbi integrál alakját** ! Adja meg az egyenletben szereplő minden mennyiség nevét és mértékegységét is!

$$\int \text{---} dV + \int \text{div}(\quad) dV =$$

2. példa (7pont)

Egy Formula1 versenyautó V8 elrendezésű 2,4 literes motorjának dupla vezérműtengelye összesen **40** helyen csapágyazott azonos méretű (**L=25mm; ØD=35mm, N=40db**) siklócsapágyakkal. (Az ábra 1db ilyen csapágyat mutat).

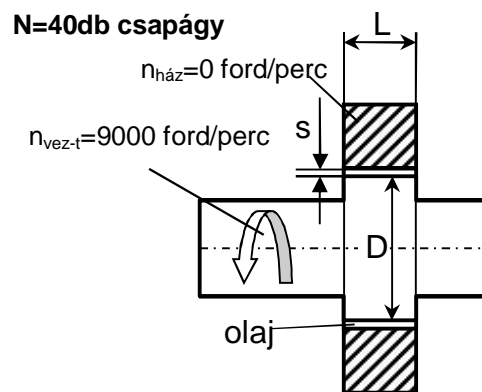
A legnagyobb ($n_{fő-t,max}=18000$ ford/perc) főtengely-fordulatszám esetén a vezérműtengely fordulatszáma ennek pont fele: $n_{vez-t,max}=9000$ ford/perc.

A sraffozott álló ($n_{ház}=0$ ford/perc) csapágyház és a forgó vezérműtengely közötti vékony ($s=0,05$ mm) rést $v_{olaj}=1,25 \cdot 10^5$ m²/s kinematikai viszkozitású, $\rho_{olaj}=830$ kg/m³ sűrűségű motorolaj tölti ki.

KÉRDÉS:

Számítsa ki, hogy mekkora a N=40db csapágyrészben a csúsztatófeszültség miatt keletkező összes veszteségteljesítmény ($P_{veszt,össz}=?[W]$) és ez hány %-a az ehhez a fordulatszámhoz tartozó $P_{max}=980$ kW maximális motorteljesítménynek!

Feltételek: stacioner állapot, összenyomhatatlan közeg, lineáris sebességprofil a vékony részben, a Newton-féle viszkozitási törvény használható.

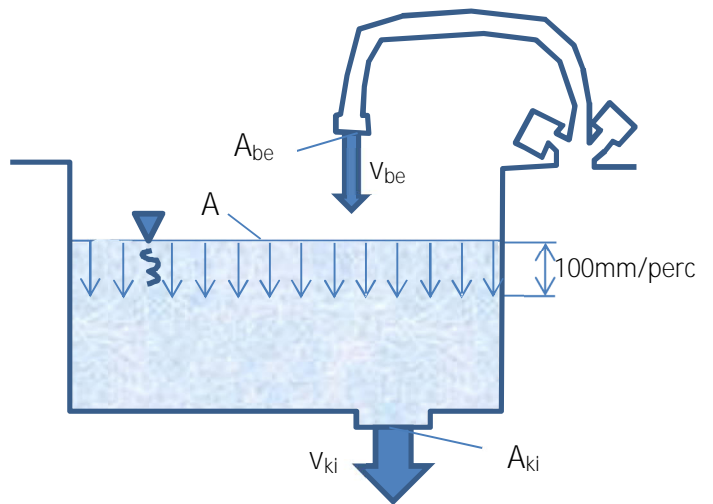
MEGOLDÁS

3. példa (6pont)

A konyhai mosogatók lefolyóját úgy tervezik, hogy a lefolyó A_{ki} nagyságú keresztmetszetén több víz tudjon kifolyni, mint amennyi a csaptelepet teljesen kinyitva ($A_{be}=2 \cdot 10^{-4} \text{ m}^2$) a mosogatóba befolyhat. Amikor egy adott szintig feltöltjük vízzel (ld. ábra), majd a lefolyó dugóját kihúzzuk és ezzel együtt a vízcsapot teljesen megnyitjuk ($v_{be}=5 \text{ m/s}$), akkor a mosogató $A=30 \text{ cm} \times 40 \text{ cm}$ vízfelszíne nem emelkedhet, hanem süllyednie kell. A vízfelszín süllyedését lemérve 100 mm/perc értéket kapunk.

KÉRDÉS: Mekkora a lefolyó kiáramlási keresztmetszete ($A_{ki}=?[\text{m}^2]$), ha $v_{ki,max}=4 \text{ m/s}$ áramlási sebességet engedünk meg a lefolyóban?

Feltételek: stacioner állapot, ideális közeg

MEGOLDÁS

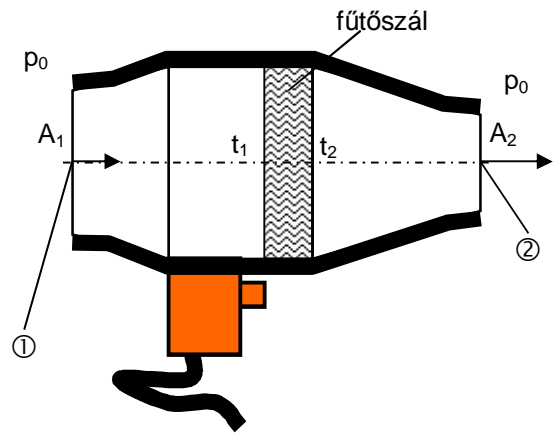
4. példa (7pont)

Egy hajszárító ún. áramcsőnek tekinthető, csak az A_1 belépő és A_2 kilépő keresztmetszeten nyitott. A belépő és kilépő keresztmetszet is kör alakú: $\varnothing D_1=50\text{mm}$, $\varnothing D_2=40\text{mm}$.

A hajszárítón átáramló levegő tömegárama $q_m=15\text{kg/h}$. A ventilátor fűtőszála a beszívott $t_1=27^\circ\text{C}$ levegőt $t_2=57^\circ\text{C}$ -ra fűti fel. A levegő sűrűségszámításának szempontjából a nyomás mindenhol $p_0 = 10^5 \text{ Pa}$ értékűnek vehető, míg $R = 287 \text{ J/kgK}$.

(Feltételek: stacioner állapot, súrlódásmentes közeg)

KÉRDÉS: Határozza meg a hajszárító be- ill. kilépő keresztmetszeteiben az átlagsebességeket és térfogatáramokat! $\bar{v}_1 = ?$, $\bar{v}_2 = ?$, $q_{v,1} = ?$, $q_{v,2} = ?$

MEGOLDÁS